

Punkt 2.

Godkendelse af Sprogvurderinger i dagtilbud

2017-038703

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen indstiller, at Familie- og Socialudvalget godkender,

- at sprogvurderinger i 3-års alderen gøres obligatorisk for alle børn i Aalborg Kommune fra 1.1.2019.
- at sprogvurderingerne gennemføres i de to første måneder barnet er i børnehave.
- at der foretages systematisk indsamling af data om resultaterne af sprogvurderingerne og udarbejdes rapporter på kommuneniveau som analyseres i et læringsperspektiv.
- at der sker tilbagemelding til tidligere pasningssted om børn, som efter sprogvurdering viser sig at have behov for en særlig indsats, og hvor der ikke har været oplysninger herom ved overleveringssamtalen.
- at der ift. tilbagemelding til private børnepassere følges op med besøg inden for en uge.
- at der i Udviklingsafsnit for Børn og Unge er afsat midler til opkvalificering af sprogpædagoger i det reviderede sprogvurderingsmateriale.

Beslutning:

Godkendt.

Tobias Bøgeskov var fraværende.

Drøftelse i MED

Indstillingen har været sendt til drøftelse i OMU i Børne- og familieområde Nord/Øst og Centrum/Sydvest, OMU i Dagplejen, LMU i Udviklingsafsnit for Børn og Unge samt AMU i Børne- og Familieafdelingen.

Drøftelsessvarene viser, at der generelt er opbakning til en ændret praksis for sprogvurderinger, herunder opmærksomhed på børns sproglige udvikling og tidlig opsporing. Dog peges der på enkelte opmærksomhedspunkter, hvor især tidspunktet for gennemførelse af sprogvurderinger er gennemgående i drøftelsessvarene. Det bemærkes, at en sprogvurdering i barnets første to måneder i børnehaven kan være for tidligt, da barnets tilknytning til børnehaven og primærpædagogen ikke er fuldt etableret. Desuden er der forskellige opmærksomhedspunkter ift. kompetenceudvikling, bl.a. at OMU i Dagplejen ikke går ind for IT-understøttende undervisningsforløb.

De enkelte drøftelsessvar er vedlagt som et samlet bilag.

Forvaltningens bemærkninger til drøftelsessvarene

Forvaltningen er tilfreds med den generelle opbakning til omlægningen af sprogvurderingerne. Samtidig anerkender forvaltningen de bekymringer, der kan være ift. at sprogvurderingerne skal gennemføres inden for de to første måneder, barnet er i børnehaven.

Det er dog fortsat forvaltningens indstilling, at tidspunktet for sprogvurdering fastholdes. Dette beror især på det øgede fokus på at understøtte den tidlige opsporing generelt, men også at kunne sikre en hurtig tilbagemelding til det tidligere pasningssted. I øvrigt sker der allerede i dag sprogvurderinger af nogle børn i deres første tid i børnehaven, ligesom der foretages sprogvurdering af børn uden for pasning.

Der udarbejdes handleplaner, der følges op på, ift. de børn hvor sprogvurderingerne giver anledning til opmærksomhed/indsatser. Handleplanen justeres ift. barnets udvikling og kan udgå, hvis det viser sig, at der alligevel ikke er et behov. Det er positivt, at der kan komme en meget tidlig bevågenhed, selv om den senere skulle vise sig ubegrundet.

Øvrige opmærksomhedspunkter i drøftelsessvarene, som fx planlægning af kompetenceudvikling og systematik ift. tilbagemeldinger, vil indgå i det videre arbejde med tilrettelæggelse af indsatsen. Desuden foretages en status på den tidlige sprogvurdering efter to år.

Sagsbeskrivelse

Sproglige kompetencer er helt centrale for barnets kognitive og sociale udvikling. Forskningen kan dokumentere sammenhænge i barnets tidlige sprogtiltagelse og senere uddannelsesmæssige succes, fordi der er en sammenhæng mellem tidlige talesproglige kompetencer og senere læseforståelse – især et godt ordforråd er vigtigt. Derfor er det afgørende at understøtte disse kompetencer hos alle børn, og især hos børn, som har øget risiko for ikke at udvikle dem i tilstrækkelig grad. Og derfor er det vigtigt, at man tidligt kan identificere børn med sproglige vanskeligheder.

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen ønsker på den baggrund at ændre den nuværende praksis for sprogvurderinger, så det bliver obligatorisk, at alle børn i 3-års alderen sprogvurderes i de første to måneder de er i børnehaven. Samtidig indføres en systematik som i et læringsperspektiv sikrer indsamling af data om sprogvurderingerne og tilbagemeldinger til det tidligere pasningssted.

Dagtilbudsloven og nuværende praksis

Ifølge Dagtilbudsloven skal kommunen sikre, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, som er optaget i et dagtilbud. Sprogvurderingen skal foretages, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Sprogvurderingen viser, om børnene har behov for en generel, fokuseret eller specialiseret indsats. Hvis der er tale om generelle eller fokuserede indsatser, er der mulighed for at inddrage Sprog & Integration. Medarbejdere i Sprog & Integration varetager ligeledes opgaven i forhold til indsatser omkring flersprogede børn, da der her ofte vil være tale om behov for en generel sproglig indsats. Aalborg Kommune har gennem

mange år prioriteret sprogstøtte på både dansk og på modersmål til de tosprogede børn, som af sproglige og/eller integrationsmæssige grunde har behov for støtte, mens de er i dagtilbud.

Hvis der er tale om behov for en specialiseret indsats i forhold til både flersprogede og børn med dansk som modersmål, er der mulighed for at inddrage PPRs talehørekonsulenter.

Desuden skal der gennemføres en sprogvurdering af alle børn i alderen omkring 3 år, der ikke er i dagtilbud. Børn uden for dagtilbud sprogvurderes af en centralt ansat sprogvejleder. Sprogvurderingen foregår med forældrenes deltagelse hos Sprog & Integration.

En lovændring i 2017 gav mulighed for at fremrykke sprogvurderingen til 2-års-alderen, og dermed sikre en tidligere indsats for de børn, der har sproglige vanskeligheder. Samtidig vil det også give mulighed for at sprogvurdere børn i private pasningstilbud – og i den forbindelse også inddrage andre forhold i vurderingen.

En fremrykning af sprogvurderingerne til 2-års-alderen ville samtidig medføre, at sprogvurderingerne gennemføres i dagplejen, vuggestuerne, i private daginstitutioner og hos de private børnepassere. Dvs. når børnene er i alderen 1 år og 10 måneder til 2 år og 6 måneder. Der eksisterende sprogvurderingsmateriale er målrettet børn i 3-års-alderen, og der foreligger endnu ikke materiale målrettet børn i 2-års-alderen.

Forvaltningen har drøftet muligheden for at fremrykke sprogvurderingerne, og ønsker i første omgang at fastholde sprogvurderingerne til børn i 3-års-alderen, samtidig med at denne praksis skærpes på flere områder. Samtidig har der i Aalborg Kommune været fokus på at opkvalificere det pædagogiske personale på 0-2-års området, fx gennem udviklingsforløb mhp. at opkvalificere og give et faglig løft til pædagogiske ledere og pædagogiske medarbejdere på baggrund af nyeste forskningsbaseret viden. En del af dette faglige løft omhandler sprog, hvor udgangspunktet er et blik på den brede generelle udvikling af små børns kommunikation og sprogudvikling samt sprogmiljøets betydning.

Ny praksis

Sprogvurderingerne i 3-års-alderen fastholdes, og udbygges samtidig med flere tiltag. Herunder at der iværksættes en øget systematik ved at gennemføre obligatorisk sprogvurdering af alle 3-årige med et revideret sprogvurderingsmateriale, at sprogvurderingerne foretages tidligt i børnehaveforløbet – inden for de første to måneder, og at viden fra sprogvurderingerne indgår i den tidlige indsats ift. den kommende implementering af opsporingsmodellen.

Der fastlægges en praksis for indsamling, analyse og videreformidling af datamateriale, hvor der er fokus på både fremadrettede tiltag og tilbagemeldinger, for at sikre organisatorisk læring.

Desuden igangsættes følgende initiativer:

- det pædagogiske personale opkvalificeres i at anvende det nye sprogvurderingsmateriale
- den styrkede pædagogiske læreplan med fokus på udvikling af gode sproglige læringsmiljøer implementeres
- arbejdet med sproglige læringsmiljøer på 0-2 års området styrkes

De enkelte elementer i den nye praksis er beskrevet i bilaget.

Økonomi

Der er i Udviklingsafsnit for Børn og Unge afsat midler til opkvalificering af sprogpædagoger i det reviderede sprogvurderingsmateriale.

Bilag:

Drøftelsessvar - Sprogvurderinger

Bilag - Sprogvurderinger